

Der har ogsaa ved Omtalen af de Love, som vi har behandlet her med Hensyn til Befolkningens Forsyning, været talt om alle disse Millioner, der gik til Landbruget. Jeg tænker her navnlig paa en Artikel i Regeringsorganet „Politiken“ for 25. Juli i Aar, hvor man, efter at det er oplyst, at Indenrigsministeren efter Finansministerens Beregning har faaet 640 Millioner i tre Aar, opkaster det Spørgsmaal: „Hvem har nu faaet alle disse Penge? Ja, det har — for den allervæsentligste Del — Landbruget“. Og det siges senere hen: „Det blev nødvendigt at bevilge Landbruget de omfattende Tilskud, der sikrede alle Borgeres Forsyning med Smør, Brød, Flæsk, Kød og Sukker. Staten øste Millioner ud til Landbruget; nu er den ikke mere i Stand dertil; hvad Følgen deraf bliver, vil Forbrugerne faa at mærke“. Det er den samme Tendens: Det er Landbruget, man søger at lægge for Had. Og man forsøger endvidere i en lille Tilføjelse, hvor det hedder, at „hvis det store Landbrugs Førere havde vist mindre Glubskhed, vilde der være sparet en stor Del“, at dele Landbruget i to modstridende Lejre. Dette er ogsaa urigtigt, thi jeg vil dog gaa ud fra, at alle Landbrugere har samme Interesse i at faa en til Forholdene svarende Pris for deres Frembringelser. Hvis dette ikke er Tilfældet, vilde det vel for øvrigt gaa haardest ud over det mindre Landbrug. Man maa huske, at det større Landbrug i langt større Udstrækning er i Besiddelse af Raavarer, ikke skal købe disse og derfor ikke er i samme Grad afhængigt af den færdige Vares Pris som de, der maa købe Raavaren. Der foregaar jo en Bevægelse i Retning af at skaffe Landbrugere Jord og ligeledes Bygninger ved Hjælp af Statsstøtte. Denne Bevægelse støttes fra alle Sider og har selvfølgelig ogsaa min Sympati, men jeg tror dog, at til syvende og sidst er det ikke det afgørende, det kan ikke klare Sagen, om man ved store Statsmidler hjælper Folk til at komme i Besiddelse af Jord og Bygninger, til syvende og sidst bliver det afgørende dog de Erhvervs-muligheder, disse Folk faar i Fremtiden. Og i saa Henseende kan jeg skønne, at ogsaa det ærede Medlem fra Lejre ser ret mørkt paa Situationen, thi jeg ser, at han i Slutningen af samme Foredrag, som jeg allerede har henvist til, ifølge samme Referat udtaler: „Som Forholdene ligger i Øjeblikket, kan jeg ikke tilraade hverken bemidlede eller ubemidlede unge at begynde i Landbruget. Som Prisniveauet for Tiden er, vil de uhjælpelig gaa i

Stykker“. Af det tilføjede „Hør“ kan jeg skønne, at Forsamlingen har været enig med det ærede Medlem.

Jeg ønsker overfor den Paastand, at Millionerne er gaaet til Landbruget, at bringe i Erindring den langt rigtigere Betragtning, der ogsaa tidligere har været delt og hævdet af den højtærede Indenrigsminister her i Tinget, at Millionerne er anvendte for at give Befolkningen Adgang til Nødvendighedsartikler og Livsfor-nødenheder til en efter Forholdene overkommelig Pris og til en Pris, som, alle Forhold tagne i Betragtning, maatte være lavere end den, man kunde forlange, at Landbrugernes skulde aflevere deres Varer til.

Jeg synes derfor, at de Angreb, som ved Omtalen af disse Love har været rettede mod Landbruget, er ubetimelige og urigtige, og derfor har jeg villet gøre disse Bemærkninger. Man kan vel i hvert Fald være enig om, at den Tid nu maa være forbi, da Landbruget skal levere Varer til nedsat Pris til Fordel for de rige. Man kunde endvidere overfor den Paastand, at Staten har øst Millioner ud til Landbruget, henvise til, hvad Landbruget har ydet Samfundet og derved ogsaa Staten. Jeg tænker paa de Afgifter, der er gaaet til Prisnedsættelser, af adskillige af Landbrugs Udførselsartikler. Jeg har ikke de nøjagtige Tal for de forskellige Varer — der er jo Kød, og der er Frø, Ost og adskilligt andet —, men saa vidt jeg skønner, udgør Beløbet alene for Kvægets Vedkommende saadant noget som en 25 Millioner. Jeg vil tro, at naar man endelig faar en Opgørelse ogsaa over de andre Artikler, for hvilke der er ydet Eksportafgift, og hvor Verdensmarkedets Pris ikke er gaaet i Producenternes Lomme, vil det repræsentere meget store Summer. Det er disse forskellige Ting, som jeg har fundet det rigtigt ved denne Lejlighed at bringe i Erindring, for at man kan komme til en rigtig og rimelig Bedømmelse af de Forhold, hvorom der har staaet saa megen Strid i tidligere Tider.

Hvad nu angaar Enkeltheder i det foreliggende Forslag, forekommer det mig, at Forhandlingen derom bedst vil foregaa i et Udvalg. Den vil det allerede af den Grund, at Ministeren i Slutningen af sin Forelæggelsestale udtrykkelig understregede, at det var et Forhandlingsgrundlag, der her var forelagt, og endvidere under Hensyn til, at Ministeren overfor visse væsentlige Punkter antydede, at der muligvis under Lovforslagets Behandling i Rigsdagen kunde forventes Lempelser indført.